

Szerkesztői levél

Közeledik az év vége, a Meteor előfizetésének megújítása. Egyre dinamikusabban fejlődő, változó amatőrmozgalmunkban — melynek a Meteor fontos részét alkotja — az őszi rendre változásokat jelent. Így történt ebben az évben is.

Ezúttal is két befizetési csekk található jelen számunkban. Arra kérjük Olvasóinkat, hogy — amennyiben a Meteor továbbra is megnyerte tetszésüket — a fölös csekket adják tovább csillagászat-iránt érdeklődő barátainknak, ismerőseiknek. Kérjük, hogy a közlemény rovatba írják be azt, hogy a 87/11.—88/10. számaink közül — véleményük szerint — melyik címlap vagy melyik fotó volt a legsikerültebb, továbbá azt is, hogy melyik cikk (rovat) nyerte meg leginkább tetszésüket. A szavazás eredményét decemberi számunkban ismertetjük. Kérjük, hogy a csekken jól olvashatóan tüntessék fel nevüket, címüket és irányítószámukat!

A Meteor 1989-es előfizetési díja — mely egyben CSBK pártolótagsági díj — 400 Ft, de ennél nagyobb összeg is befizethető. Az ismételt emelésre rajtunk kívül álló tényezők kényszerítettek bennünket, mindenekelőtt az, hogy a jövő évi nyomdaköltségeink közel kétszeresére fognak emelkedni — de egyéb tényezők is szerepet játszanak.

Bizonyára felmerül a kérdés olvasóinkban, hogy az újabb áremelés mellett mivel kívánjuk megtartani a Meteor vonzerejét. Mindenekelőtt terjedelmet kívánunk növelni! A korábbinál nagyobb teret kívánunk adni friss csillagászati híreknek — és nemcsak amatőr vonatkozásúaknak! —, melyeket a jövőben Both Előd fog összeállítani (ezzel egyidőben megszűnik mesterséges hold rovatunk). Rendszeresen közlünk műszertechnikai cikkeket, mivel a távcső-készítőknek eddig nem volt állandó fórumuk. (Az ilyen témájú cik-

kek gondozását Orha Zoltán végzi.) Több hírrel kívánunk szolgálni a CSBK mozgalom életéről — várjuk tehát a beszámlókat megyei CSBK szervezetek, bemutató csillagvizsgálók, szakkörök, amatőrök tevékenységéről. A rendszeresen jelentkező fotómellékletben az asztrofotók mellett helyet kívánunk adni — egyebek között — műszermegoldásoknak is, így várjuk amatőrtársaink ilyen jellegű felvételeit. Rendszeresen beszámlolunk a Csillagászat-történeti Adatgyűjtő Csoport munkájáról, ugyancsak új rovat keretében.

Az imént vázolt Meteor-arculat csak a jövő év elejétől fog teljes egészében jelentkezni, bár — közvélemény-kutatásunk eredményeivel összhangban — már az utolsó három számot is a jövőbeli Meteorhoz hasonló elvek alapján szerkesztettük.

Az oldalszám növelésének igen fontos feltétele, hogy minél többen fizessenek elő a Meteorra, ugyanis nagyobb példányszám mellett jelentősen csökken egy szám előállítási költsége. Szintén a nagyobb példányszám a feltétele annak, hogy a jövőben ne kényszerüljünk olyan drasztikus díjemelésre, mint 1986-ban. Már csak ezért is kérjük olvasóink segítségét. Újabb előfizetőket természetesen magunk is próbálunk szerezni (1988-ban volt a legtöbb előfizetője a Meteornak), bár az "önreklám" nem olcsó dolog.

Szeptemberben közöltünk első ízben fizetett hirdetést belső borítónkon (további hirdetésekről is tárgyalunk). Anyagi gondjainkat nem lehet teljesen megoldani hirdetésekből, mindemellett olvasóinkat is kérjük, hogy munkahelyükön, ismeretségi körükben próbáljanak támogatókat szerezni a Meteor számára. A hirdetéseknél nem feltétel, hogy csillagászzal legyenek kapcsolatosak (még ha olyan áttételesen is, mint előző számunkban...).

Pártoló tagjaink továbbra is díjtalanul hirdethetnek a Meteorban távcsövek és kiadványok adásvételével kapcsolatban. (A pártoló tagság további kedvezményei — mint ismeretes — az Uránia és a Planetárium

rendezvényeinek kedvezményes látogatása.) Felhívjuk a megyei CSBK szervezetek és a szakkörök figyelmét, hogy rendezvényeiket szintén díjtalanul hirdethetik a Meteorban.

Végül köszönetet mondunk mindazoknak, akik a legutóbbi időszakban — akár közvetlenül, akár közvetve — segítettek munkánkat. Különös hálával tartozunk Csukovics Tibornak, aki fotós borítóink és fotómellékleteink nyomdai munkáit végzi valamint dr. Kulin Györgynek, aki a "Kedvezményes optikák" akció bevételeit ajánlotta fel a Meteor céljaira.

Fotómelléklet

1. Nap. 1988.07.07. 16:00 UT 1/1000 s, MA 8 film
2. Nap. 1988.06.29. 16:18 UT 1/500 s, TRI 13 film
3. Nap. 1988.07.03. 16:10 UT 1/1000 s, MA 8 film (az 1—3. sz. fotókat Iskum J. készítette 100/1000-es refraktorral)
4. Nap. 1988.07.04. 80/1200 refr. (Prehoffer Elemér)
5. Nap. 1988.07.04. 15:50 UT 1/1000 s, MA 8 film (Iskum J.).
6. A Halley-üstökös és a Plejádok. 1985.11.17. 21:10:21:20 UT, 2,8/180 Sonnar, CU 27 film (Bartus Ferenc).
7. 70/600-as Newton-reflektor (1. Kedvezményes optikák)
8. Orion-köd. 1988.11.11. 22:00 UT, 5 perc exp., 5,6/500 teleobjektív, Fortepan 400 film (Sári Gyula).
9. Cygnus. 1982.09.12. 20 perc exp. Orwo NP 27 film (Tihanyi István)
10. Vénusz. 1988.04.25. 18:30 UT, 1 s expozíció, Fortepan 400 film, 100/1000 refraktor (Iskum J.)
11. Vénusz. 1988.05.25., Fortepan 400 film, 100/1000 refraktor (Iskum J.)
12. Dany Cardoen 1 m-es távcsöve.
13. John Bortle és távcsövei.

Égi utazás Commodore házi planetárium

A hazai igényeknek megfelelően módosított program kiválóan segíti az alapvető csillagászati és földrajzi ismeretek elsajátítását. Oktatási-módszertani segédanyagként az iskolai tanórákon kívül jól alkalmazható szakköri foglalkozásokon is.

A felhasználót egyszerű menüvezérlés, magyar nyelvű feliratok és üzenetek valamint a lemezhez mellékelt rövid ismertető segíti a számos szolgáltatást nyújtó program kezelésében. Először a hazánkból 1989 elején látható esti csillagos ég tűnik fel a képernyőn, de néhány gombnyomással bármely más — múltbeli vagy jövőbeli — időpont égboltját is megjeleníthetjük.

Tetszőleges irányba "fordulva" az égbolt kívánt területét hozhatjuk a képernyő közepére, és a képet felnagyítva mintegy "ráközelíthetünk" egy-egy részletre.

A csillagok közötti eligazodást ki- és bekapcsolható csillagképábrák, feliratok, jelek könnyítik meg. Több száz halmaz, köd, galaxis jelenik meg a csillagok között. Egy billentyű lenyomásával bármelyik égitestről kaphatunk rövid leírást, megteudhatjuk fontosabb adatait.

A program nagy pontossággal számolja és bemutatja a Nap, a Hold, a kilenc bolygó és a Halley-üstökös helyzetét. Az idő múlását — előre vagy akár visszafelé is — több fokozatban felgyorsíthatjuk, és így nyomon követhetjük az égbolt változását bármely földrajzi helyre vonatkozóan. A program használatához Commodore-64 számítógép és 1541-es lemezegység szükséges.

Az "Égi utazás" 980 Ft-os áron rendelhető meg utánvétellel az alábbi címen:

TIT Budapesti Szervezete
Csillagászati és Űrkutatási
Szakosztály
Budapest, Pf. 479, 1372